

Date: 27.01.2026

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за тютюна и тютюневите изделия и свързаните с тях продукти № 51-654-01-5 от 19.01.2026 г.

Офисът на Световната здравна организация (СЗО) в България приветства всички усилия за укрепване на регулаторната рамка за никотиновите и тютюневите изделия, с особен акцент върху защитата на децата и младите хора от трайна никотинова зависимост и излагане на вредни маркетингови практики.

Предвид агресивния маркетинг на тези продукти, които съдържат привлекателни и подходящи за деца аромати, страните се насърчават да защитят съществуващите си политики и да формулират нови политики, според случая, за да разширят регулаторните си изисквания, така че да обхванат широката гама от никотинови и тютюневи изделия, които се появяват на пазара по целия свят.

Някои производители на никотинови пакетчета директно копират марките и изображенията на популярни сладкарски продукти. Това прави продуктите привлекателни за деца и млади хора, които могат да ги консумират, мислейки, че са сладки лакомства или бонбони.

Успехът на горепосочените маркетингови стратегии е очевиден: данните от Националните глобални проучвания за тютюнопушенето сред младежите показват, че настоящата употреба на никотинови пакетчета сред младежите на възраст 13–15 години е: 4,6 % в Литва (2022 г.); 8,1 % в Чешката република (2022 г.); и 10,7 % в България (2023 г.).

Много страни са забранили или регулирали никотиновите паучове, за да осигурят висока степен на защита на човешкото здраве. СЗО препоръчва строг предпазен подход, за да се гарантира, че тези продукти не създават нови пазари, както е предвидено в Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна (FCTC).

Общите задължения на страните, както са формулирани в член 5, параграф 2, буква б) от Рамковата конвенция, предвиждат, че страните, в съответствие с възможностите си, „приемат и прилагат ефективни законодателни, изпълнителни, административни и/или други мерки и сътрудничат, според случая, с други страни при разработването на подходящи политики за предотвратяване и намаляване на тютюнопушенето, никотиновата зависимост и излагането на тютюнев дим“. Това се отнася конкретно за никотиновата зависимост и страните могат да въведат нови мерки или да предприемат подходящи действия за предотвратяване и намаляване на никотиновата зависимост.

Страните могат дори да надхвърлят изискванията на Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна и да забранят тези продукти. Това се дължи на факта, че Рамковата конвенция на СЗО подкрепя прилагането на мерки, които надхвърлят предвидените в Конвенцията, в съответствие с член 2.1, който гласи: „С цел по-добра защита на човешкото здраве, страните се насърчават да прилагат мерки, които надхвърлят изискванията на настоящата конвенция и протоколите към нея, и нищо в тези инструменти не може да попречи на дадена страна да наложи по-строги изисквания, които са в съответствие с техните разпоредби и с международното право.“

ПРИМЕР за страни, които забраняват никотиновите паучове в СЗО/Европа:

- Република Молдова забрани никотиновите пакетчета през май 2025 г. с цел да защити здравето на децата и юношите. Законът влиза в сила 12 месеца след публикуването му в Държавен вестник.
- Франция забрани продажбата, притежаването и употребата на никотинови пакетчета, като забраната ще влезе в сила на 1 април 2026 г.
- Белгия: забрани никотиновите пакетчета от 1 октомври 2023 г. с цел да защити здравето на децата и юношите.
- Германия: никотиновите пакетчета са забранени на основание, че съдържат никотин, който се счита за неразрешена нова хранителна съставка.
- Казахстан: забранени са никотиновите пакетчета с всякаква форма на никотин, включително синтетичен никотин.
- Нидерландия: Законопроектът за пълна забрана на никотиновите пакетчета беше гласуван на пленарно заседание на 21 май 2024 г. и влезе в сила от 1 февруари 2025 г.
- Руска федерация: Законът забранява търговията на едро и дребно с продукти, съдържащи никотин, предназначени за дъвчене и смучене, като по този начин ефективно забранява никотиновите пакетчета. Това включва всякаква форма на никотин, включително синтетичен никотин.

Ако не бъдат забранени, никотиновите паучове трябва да бъдат разгледани в рамките на цялостна стратегия за контрол на тютюна. Важно е да се отбележи, че тясно формулираното законодателство е недостатъчно и може да създаде пропуски, които позволяват заобикаляне на регулациите.

Производителите постоянно търсят изключения от регулациите, за да се прилагат по-либерални правила за тези продукти в сравнение с конвенционалните тютюневи изделия.

Въз основа на доказателствата, описани в доклада на работната група на СЗО за регулирането на тютюневите изделия (виж раздел 4), както и на растящия пазар на тези продукти, страните следва да разгледат препоръките на TobReg в деветия си доклад за защита на младите хора и непушачите, както следва:

- Да въведат или разширят наблюдението на продуктите и потребителите, включително тяхната демографска характеристика; употребата на други тютюневи и свързани с тях продукти; марките и видовете; и ароматите, използвани в никотиновите пакетчета, с цел да се оцени разпространението и профилите на потребителите.
- Да регулират всички форми на маркетинг на никотиновите паучове и да предприемат всички други необходими мерки, за да сведат до минимум достъпа, привлекателността и започването на употреба от младите хора.
- Да информират широката общественост за рисковете от токсичност и пристрастяване, свързани с никотина в тези пакетчета.
- Да изискват поставянето на здравни предупреждения върху опаковките на никотиновите паучове, например за ефектите на никотина, които могат да включват **вредни ефекти върху развитието на плода при бременни жени и вредни ефекти върху развитието на мозъка при младите хора, включително върху ученето.**

منظمة الصحة العالمية • 世界卫生组织

- Да забранят твърденията на производителите, свързани със здравето, включително потенциалната им ефективност като продукти за отказване от тютюнопушенето, освен ако продуктите не са лицензирани.

Бихме искали да подчертаем още веднъж важноста на засилването на регулаторната рамка по отношение на тютюневите и никотиновите продукти чрез подход, който защитава общественото здраве, предотвратява никотиновата зависимост и предпазва децата и юношите от излагане на привлекателни и подвеждащи продукти.

English text

Re: Draft law amending and supplementing the Law on tobacco and tobacco products and related products № 51-654-01-5 from 19.01.2026

We would like to underline the importance of strengthening tobacco and nicotine regulation through a precautionary approach that safeguards public health, prevents nicotine addiction, and protects children and adolescents from exposure to appealing and misleading products.

Given the aggressive marketing of these products, which contain attractive and child friendly flavours, countries are encouraged to protect its existing policies and formulate new policies, as appropriate, to broaden its regulatory requirements to cover the large range of nicotine and tobacco products appearing on several markets around the world.

Some nicotine pouch vendors directly copy the brand names and imagery from popular candy products. These makes the products attractive to children and young people, who may eat them thinking they are a sweet treat or candy.

The success of the above mentioned marketing strategies is clear: National Global Youth Tobacco Surveys data show that the current use of nicotine pouches among youth aged 13–15 is: 4.6% in Lithuania (2022); 8.1% in the Czech Republic (2022); and 10.7% in Bulgaria (2023).

Many countries have banned or regulated nicotine pouches to ensure a high degree of protection for human health. WHO recommends a strong precautionary approach to ensure that these products do not create new markets as envisioned in the WHO Framework convention on tobacco control (FCTC).

The general obligations of Parties as articulated in **Article 5 (2b)** of the WHO FCTC provides that Parties shall in accordance with its capabilities “*adopt and implement effective legislative, executive, administrative and/or other measures and cooperate, as appropriate, with other Parties in developing appropriate policies for preventing and reducing tobacco consumption, nicotine addiction and exposure to tobacco smoke.*” This specifically addresses **nicotine addiction** and countries may wish to introduce new measures or take appropriate action to prevent and reduce nicotine addiction.

Countries may wish to even go beyond the WHO FCTC and ban these products. This is because the WHO FCTC supports the implementation of measures beyond those set out in the Convention, in line with **Article 2.1**, which states: *“In order to better protect human health, Parties are encouraged to implement measures beyond those required by this Convention and its protocols, and nothing in these instruments shall prevent a Party from imposing stricter requirements that are consistent with their provisions and are in accordance with international law.”*

EXAMPLE of countries that ban nicotine pouches in the WHO/Europe

- Republic of Moldova has banned nicotine pouches in May 2025 with the aim to protect the health of children and adolescents. The Law shall come into force 12 months after its publication in the Official Gazette.
- France has banned the sale, possession, and use of nicotine pouches, with the ban set to go into effect on April 1, 2026.
- Belgium: banned nicotine pouches from 1 October 2023 with the aim to protect the health of children and adolescents.
- Germany: nicotine pouches are banned on the basis that they contain nicotine, which is considered an unauthorized novel food ingredient.
- Kazakhstan: banned nicotine pouches with any form of nicotine, including synthetic nicotine.
- Netherlands: The bill that completely ban nicotine pouches was voted in plenary on 21st May 2024 and entered into force from 1st February 2025.
- Russian Federation: The law prohibits the wholesale and retail trade of nicotine-containing products intended for chewing and sucking, effectively banning nicotine pouches. This includes any form of nicotine, including synthetic nicotine.¹

If not banned, nicotine pouches should be addressed through a comprehensive tobacco control strategy. It is important to note that narrowly framed legislation is insufficient and may create loopholes that allow for regulatory evasion. The industry is constantly seeking regulatory carve-outs to have more lenient regulations applied to these products, relative to conventional tobacco products.

Based on the evidence described in the **WHO study group on tobacco product regulation** report Ninth TobReg report (see section 4) as well the growing market of these products, Parties should consider the recommendations of TobReg in its Ninth report to protect young people and non-users, as follows:

- Establish or extend surveillance of the product and of users, including their demographics; use of other tobacco and related products; the brands and types; and the flavours used in nicotine pouches in order to assess prevalence and user profiles.
- Regulate all forms of marketing of nicotine pouches and take all other action necessary to minimize access, appeal and initiation by young people.
- Inform the general public about the risks for toxicity and addiction associated with the nicotine in these pouches.
- Require health warning on packages of nicotine pouches, for example on the effects of nicotine, which could include detrimental effects on fetal development in pregnant women, and the damaging effects on brain development in young people, including on learning.
- Prohibit health-related claims by manufacturers, including their potential effectiveness as cessation products, unless the products are licensed and approved as such by regulators.
- Protect existing and formulate new policies, as appropriate, to broaden the regulatory requirements to cover the wide range of nicotine and tobacco products appearing on several markets around the world.
- Regulate nicotine pouches to prevent all forms of marketing and take all other action necessary to minimize access and appeal to and initiation by young people.

- Protect tobacco control activities from all commercial and other vested interests related to nicotine pouches, including the direct and indirect interests of the tobacco industry, and ban all forms of marketing and promotional activities.
- Fully implement Article 5.3 of the WHO FCTC to protect policies against undue influence by the tobacco and related industries.

In summary, we welcome all efforts to strengthen the regulatory framework for nicotine and tobacco products with a particular focus on protecting children and young people from life-long nicotine addiction and exposure to harmful marketing practices.
